

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

9. ČÍSLO / XXII. ROČNÍK

12 Kč • 0,55 €

2. BŘEZNA 2014

Z obsahu:

Jak prožívat eucharistii

Katecheze Svatého otce
Františka při generální
audienci na náměstí
Sv. Petra v Římě,
12. února 2014
- strana 2 -

Mše svatá - eucharistická oběť

- strana 4 -

Na prahu doby postní

- strana 5 -

Ad limina apostolorum

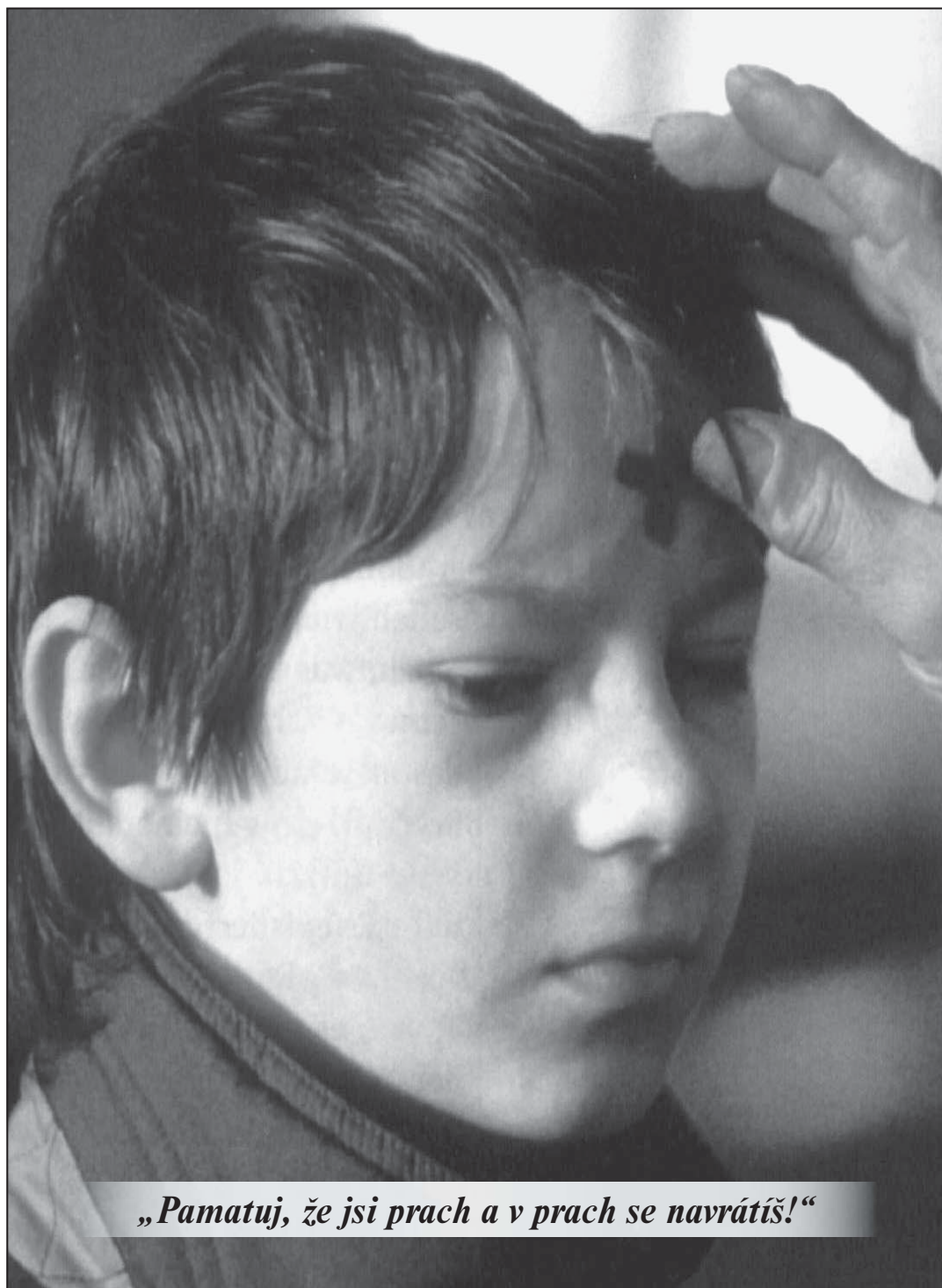
V Římě ve dnech
11.-17. února 2014
proběhla návštěva
Ad limina apostolorum
českých a moravských
biskupů
- strana 6 -

Svatá Matróna (1881-1952)

Ruská ortodoxní smírná
duše, která se celý život
modlila a trpěla
za svůj národ
- strana 8 -

O křesťanském chápání člověka (1)

Norbert Clasen
- strana 11 -

„Pamatuj, že jsi prach a v prach se navrátíš!“

Editorial

Nejprve hledejte Boží království a všechno ostatní vám bude přidáno. (srov. Mt 6,33) I tak lze vyjádřit podstatu nastávajícího postního období. Jak se můžeme dočíst na str. 5, doba postní není jen záležitostí jídla a zábavy, ale na prvním místě jde o proměnu duše – obrácení se k Bohu a odvrácení se od hříchu, který Boha uráží a který způsobuje nenapravitelné škody na cestě spásy jednotlivce i celé lidské společnosti. Závažná jsou slova sv. Ambrože, když připomíná Ježíšův půst na poušti: „Ten, na kterém nebylo poskvřeny hříchy, postí se za naše hříchy. A my bychom se neměli postit za své tak hojné a těžké hříchy?!“

Proto církev v postní době ukazuje na trpčícího Krista, jehož výkupná oběť na kříži je tak málo v našich životech doceněna. Sice rozumem a snad i srdcem chápeme velikost Boží lásky, která se vydala za naše hříchy, ale náš praktický život se této lásce často zpronevřuje. A mohou to být zdánlivě nepodstatné maličkosti, které jsou sice všedními hříchy, ale přesto hříchy (a mohou jako zvykové snadno dorůst v hříchy těžké): duchovní pýcha na obdržený dar víry a poznání pravdy (já jsem ten, kdo byl obdařen, a co je ten druhý?); určitá lenost v duchovním životě (tak, jak žiji teď, je to dobře, není třeba změny); nechuť vzdělávat se ve věcech víry a čerpat při tom z tradice Otců, života světců a pokladnice Tradice církve; strach hájit Boží věc, pravdy víry (ale s láskou k člověku – podle vzoru Kristova) – kdo jiný než křesťan má světu ukázat, že Bůh je Tvůrcem všeho dobra, jediným Dárce pravého štěstí, milujícím Otcem i spravedlivým Soudcem?

Jak se dá život naplnit ve shodě s Boží vůlí, vidíme na prvním místě na Ježíši a potom na jeho nejskvělejších následovnicích – svatých. Doba postní nás vybízí, abychom se také více věnovali četbě náboženských knih: začněme třeba životopisy světců. Naším čtenářům nabízíme jako příklad život sv. Matrony. (str. 8)

Jak je nutné, aby křesťané byli viditelnými a odhodlanými nositeli Božích hodnot, vidíme i ve filosofické studii Norberta Clasena, který odhaluje dnešní realitu – člověk se postavil na místo Boha a stává se tvůrcem sebe sama. (str. 11) Důsledky tohoto nového totalitarismu jsou nasnadě.

Arcibiskup Mons. Jan Graubner se o tom, co je povoláním křesťanů, vyjádřil takto: „Křičet evangelium do světa svým životem, budovat Boží království a zůstat věrný Kristu, jak osobním životem podle Božích představ, tak prosazováním křesťanských hodnot ve veřejném životě.“ (str. 6)

Dáme-li se na pokání všichni bez rozdílu, pak nikdy není pozdě...

Daniel Dehner

Jak prožívat eucharistii

Katecheze Svatého otce Františka při generální audienci na náměstí Sv. Petra v Římě, 12. února 2014

Dobrý den, drazí bratři a sestry! V poslední katechezi jsem vysvětlil, že eucharistie nás uvádí do reálného společenství s Ježíšem a jeho tajemstvím. Nyní si můžeme položit otázky týkající se vztahu mezi eucharistií, kterou slavíme, a svým životem, jako církev i jednotliví křesťané. Položme si otázku, jak žijeme eucharistií? Když jdeme v neděli na mši, jak ji prožíváme? Je to jen slavnostní chvíle, ustálená tradice, příležitost k setkání nebo k pocitu uspokojení, anebo je něčím víc?

Existují velmi konkrétní signály, jež umožňují chápat, jak to všechno prožíváme, jak prožíváme eucharistii; signály, které nám říkají, zda prožíváme eucharistii dobře nebo méně dobře. Prvním ukazatelem je způsob, jakým se díváme na druhé a jakým o nich uvažujeme. V eucharistii Kristus vždy nově uskutečňuje sebedarování, které dokonal na kříži. Celý jeho život je činem naprostého sdílení se z lásky. Proto rád pobýval s učedníky a lidmi, které poznal. Pro Něho to znamenalo sdílet s nimi jejich tužby, problémy a vše, co hýbalo jejich duší a životem. Když se nyní účastníme mše svaté, setkáváme se s muži a ženami všeho druhu: mladými, starými, dětmi, chudými, dobře postavenými, místními nebo cizinci, celými rodinami nebo jednotlivci... Vede mě však eucharistie, kterou slavím, k tomu, abych všechny vnímal jako opravdové bratry a sestry? Posiluje ve mně schopnost radovat se s radujícími a plakat s plačícími? Pohání mě k tomu, abych se vydal za chudými, nemocnými a vytlačeními na okraj? Pomáhá mi rozpoznat v nich Ježíšovu tvář?

Všichni jdeme na mši, protože máme rádi Ježíše a chceme v eucharistii mít společenství v jeho umučení a vzkříšení. Máme však rádi bratry a sestry, již jsou v nouzi, jak to žádá Ježíš? Například v Římě jsme byli v těchto dnech svědky mnoha trampot ve spo-

lečnosti nebo v důsledku dešťů, které způsobily tolik škod v celých čtvrtích, v důsledku nezaměstnanosti, která vyplývá z ekonomické krize na celém světě. Ptám se, a každý z nás ať se ptá: Jak prožívám toto všechno, když jsem na mši? Dělán si starost, jak pomoci, jak se přiblížit, a modlím se za ty, kteří mají tento problém? Anebo jsem trochu lhostejný? Anebo mne zajímají řeči: viděl jsi, jak byla oblečená tamta anebo jak je oblečený tamten? Někdy se to po mši dělá a nemělo by se. Musíme mít starost o své bratry a sestry, kteří jsou v nouzi kvůli nemoci či nějakému problému. Prospěje nám, budeme-li myslet na bratry a sestry, kteří mají tyto problémy tady v Římě. Problémy způsobené pohromou dešťů a sociálními problémy a nezaměstnaností. Prosme Ježíše, kterého přijímáme v eucharistii, ať nám pomůže pomáhat jim.

Druhým velmi důležitým ukazatelem je milost zkušenosti odpuštění i ochoty odpouštět. Občas se někdo zeptá: „Proč by se mělo chodit do kostela, když ten, co bývá na mši pravidelně, je stejným hříšníkem jako druzí?“ Kolikrát jen jsme to slyšeli? A vskutku, kdo slaví eucharistii, nečiní tak proto, že se považuje za lepšího nebo se chce jevit lepším než druzí, nýbrž právě proto, že stále cítí nutnost být přijat a znovuzrozen milosrdenstvím Boha, učiněného tělem v Ježíši Kristu. Pokud kdokoli z nás necítí potřebu Božího milosrdenství, necítí se být hříšníkem, ať raději na mši nechodí. Chodíme na mši, protože jsme hříšníci a chceme obdržet Boží odpuštění a mít účast na Ježíšově vykoupení a na jeho odpuštění. Ono „Vyznávám se“, které pronášíme na začátku, není jen formalita, nýbrž pravý úkon lítosti! Já jsem hříšník a vyznávám – tak začíná mše. Nikdy nesmíme zapomenout, že Ježíšova Poslední večeře se konala v „tu noc, kdy byl zrazen“ (1 Kor 11,23). V onom chlebu a vínu, které obětujeme a kolem nichž

Dokončení na str. 4

Božský Mistr pokračuje na hoře blahoslavenství ve vyhlášení programu svého království. Neměl bys scházet mezi jeho posluchači. Jeho slova nejsou žádné nadnesené sliby, jak tomu bývá u nastupujících pozemských vládců. Nemluví o tom, co snad jednou bude, nýbrž o tom, co už nyní konkrétně existuje. U něho máš zajištěno to, co ti žádný vladař ani státník nemůže slíbit: že nebudeš v jeho království ztracený v nepřehledném zástupu jeho poddaných, ale budeš předmětem zvláštní, zcela osobní péče vševědoucího a všemohoucího Krále. Soustřeď se proto na jeho slovo, aby ti neuniklo nic důležitého.

Začíná důležitou radou, která je také vážným varováním: *Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům, neboť jednoho bude nenávidět a druhého milovat. K jednomu se přidá a druhým pohrdne.* Takové je naše srdce. Jestliže najde velké zalíbení v jednom, pro druhého už v něm nezbude místa. Jako příklad nepravého boha, který především aspiruje na to, aby si zcela podrobil tvé srdce, jmenuje *mamon*. Je to stupňující se a zotročující dychtění po majetku. Ale to není jediná modla z těch, kterým lidé stavi své oltáře, aby se jim klaněli, *přilnuli k nim* a aby pak pohrdli jediným původcem a dárce všeho dobrého.

Nevidíš to názorně na většině lidí, kteří tě dnes obklopují? Protože přilnuli k mamonu, pohrdli svým dobrým a starostlivým Otcem. Zdá se jim, že pro ně není nic důležitějšího než si dělat starosti, co budou jíst a jak se budou odívat. Budoují si chrámy Mamonu a v nich se klanějí svým modlám a sobě samým. Aby vyhověli svým bohům, jednají nešetrně a bezohledně i s jediným světem, který jim světil nebeský Otec, aby jej spravovali k dobru a blahu všech. To je onen způsob, jakým se chovají *pohané*. Zaměnili řád věcí. *Jídlo je jim dražší než život, oděv vzácnější než tělo.* Proto tak úzkostlivě pečují a hromadí statky, které jim však místo radosti působí stále větší starosti.

Ale Bůh tě nestvořil pro starosti a úzkosti, ale pro štěstí a radost. Jestliže se postaral o trávu a o vrabce, postaral se i o tebe. Jen se rozhlédni po stvořeném světě, který ti Pán představuje. Existuje již miliardy let, je plodem úžasného řádu a obdivuhodné rovnováhy, tedy *spravedlnosti*, v níž se každému dostává toho, co

Důvěra v Otcovu péči

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

Nedělejte si starosti o zítřek.

ke své existenci potřebuje, takže nikdo nepotřebuje nic hromadit na úkor druhého.

Člověk je zde na zemi jediný tvor, který je schopen poznávat a ocenit tuto moudrost a dobrotivost Stvořitele. Starostlivá péče milující matky o dítě a její dojemná obětavost je jen slabým odleskem péče, s jakou nebeský Otec pečuje o každé své dítě. Co je bláhovějšího a tragičtějšího než pohrdnout takovým Otcem?

Tvé starosti mají mít úplně jiný cíl: máš hledat pro sebe i pro druhé toto království a jeho spravedlnost. Co tedy znamená hledat jeho království? To znamená poznávat jeho moudrý řád, který jako dobrý Otec vložil do svého díla i do tvého srdce, abys tento řád obdivoval, aby tě naplňoval úctou k jeho Původci a tato úcta aby ti působila radost a potěšení, že můžeš jeho řád ocenit a přijímat nikoli z donucení a nezbytnosti, ale z hlubokého přesvědčení a vděčné lásky, a abys také poznával a obdivoval místo, které ve svém díle a ve svém království podle své nejvyšší moudrosti a nejvyšší lásky přisoudil tobě.

Rady a příkázání, které slyšíš z Ježíšových úst, jsou plodem stejné moudrosti, jaká od počátku spravuje celé tobě známé i neznámé stvoření. Chce ti jimi dát podíl na svém božském kralování. Není pro tebe největší ctí, když tě Král pozvedá z postavení pouhého tvora do role uvědomělého a svobodného *služebníka a správce*?

Není to důsledek Boží necitelnosti a nezájmu o člověka, že je tolik bídy a nouze mezi lidmi. Je to důsledek toho, že je příliš mnoho těch, kteří začali jednat jako *pohané*, myslí jen na sebe a přestali hledat *spravedlnost*. Propast mezi světem bohatých a chudých nevytvořil Bůh, ale sám člověk. Pohrdl moudrým řádem, který mu stanovil Bůh, a začal se spoléhat na sebe, na své sebestředné a sobecké sklony.

Je *spravedlivé*, aby ses úzkostlivě staral, *co budeš zítra jíst a čím se budeš odívat*, a shromažďoval jen pro sebe, když už **dnes** je kolem tebe tolik nahých, kte-

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 49,14–15

Sión říká: „Hospodin mě opustil, Pán na mě zapomněl.“

„Copak může zapomenout žena na své nemluvně, není jí líto plodu vlastního těla? I kdyby ona zapomněla, já přece na tebe nezapomenu!“

2. čtení – 1 Kor 4,1–5

Ať se každý na nás dívá jako na Kristovy služebníky a správce Božích tajemství. A když tedy někdo něco spravuje, požaduje se ovšem od něho, aby na něj bylo spolehnutí.

Mně na tom pramálo záleží, abych byl posuzován od vás nebo od nějakého jiného lidského soudu. Ale ani já sám sebe neposuzuji. Moje svědomí mně sice nic nevyčítá, ale tím ještě nejsem ospravedlněn. Úsudek o mně patří Pánu.

Proto nic nesudte předčasně, než přijde Pán. On také vynese na světlo věci, které jsou dosud ukryty v temnotách, a učíni, že bude zřejmé, jaké měl kdo úmysly. A teprve tehdy může každý dostat od Boha chválu.

Evangelium – Mt 6,24–34

Ježíš řekl svým učedníkům: „Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům. Buď jednoho bude zanedbávat a druhého milovat, nebo se bude prvního držet a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.“

Proto vám říkám: Nedělejte si starosti o svůj život, co budete jíst (nebo co budete pít), ani o své tělo, do čeho se budete oblékat. Což není život víc než jídlo a tělo víc než šaty? Podívejte se na ptáky: Nesejí ani nežnou ani neshromažďují

Dokončení na str. 7

ří umírají hlady? Napodobíš-li svou velkodušnou štěrnost svého nebeského Otce, jak bys mohl pochybovat o tom, že On bude k tobě mnohem štedřejší než ty k bližním? Jestliže jsi dostal život, aniž jsi o něj prosil, jak by ti nedal to, co k životu potřebuješ?

Prosíme tě, Pane, dej, ať svět uzná tvůj řád a dojde pokoje.⁽¹⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Vstupní modlitba

Mše svatá - eucharistická oběť

Smysl Nejsvětější svátosti oltářní se nevyčerpává tím, že je v ní neustále přítomen oslavený Kristus, ona je současně *obětí a svátostí*. (...) Oběti přinášíme, abychom Boha chválili, jemu děkovali, prosili ho a usmířovali za hříchy. (...) Starozákonní oběti ustoupily oběti Nového zákona. Jedinou a pravou obětí Nového zákona je Ježíš Kristus, který se svou smrtí na kříži obětoval za naše hříchy. Tato trvalá Kristova oběť způsobila naše vykoupění od hříchů. Kristus chtěl, aby jeho oběť na kříži byla neustále obnovována v Církvi. Na památku své oběti na kříži ustanovil při Poslední večeři nekrvavou oběť – mši svatou, která je ustavičnou obětí Nového zákona, ve které se Ježíš Kristus nekrvavým způsobem pod způsoby chleba a vína obětuje svému nebeskému Otci. (...)

Nejstarší církevní prameny jak východní, tak západní dosvědčují, že eucharistie byla pokládána za pravou oběť. Didaché (r. 100–120), sv. Justin mučedník († 166), Irenej († 200), sv. Cyprián († 258) nazývají eucharistii obětí. O obětním oltáři mluví sv. Klement Římský († okolo roku 100), sv. Ignác z Antiochie († 107) a další.

Nadpřirozená hodnota mše svaté je určena jejím poměrem k oběti Kristově na kříži. Není to samostatná oběť, nýbrž tajemné, skutečné zpřítomnění a obnovová-

ní oběti kříže. Při mši svaté je jedna a táž oběť, jeden a týž obětující kněz, totiž Ježíš Kristus sám. Podobně jako na kříži, je také ve mši svaté Kristus obětí nekonečné ceny a nekonečné dokonalosti. Při každé oběti mše svaté stojíme duchovně pod křížem a máme spoluúčast na smírné oběti Kristově. Tak vstupuje skrze mši svatou Kristova oběť na kříži do středu našeho náboženského života. Ve mši svaté je obsažena nejdokonalejší oběť chvály, diků, prosby a smíření.

Účinky sv. přijímání

Protože Nejsvětější svátost oltářní je pravé Tělo a Krev Ježíše Krista, působí přijetí této svátosti velké a bohaté milosti: spojuje nás co nejúžejší s Kristem, pramenem všech milostí. Toto spojení v nás rozmnožuje milost posvěcující a uděluje nám četné milosti pomáhající. Ty zeslabují naše zlé náklonnosti, dávají nám radost a sílu k dobrému a chrání nás před těžkým hříchem. Ctnosti, které vzbuzujeme při svatém přijímání, zvláště úkony lásky, nás očisťují od všedních hříchů a posilují náš duchovní pokrok. Sv. přijímání je také zárukou našeho slavného vzkříšení z mrtvých a věčné blaženosti. (Jan 6,55–57) Svaté přijímání je dar nejtěšnějšího spojení a sjednocení s Kristem a současně spojení jednotlivce se

společenstvím věřících, s údy duchovního těla Kristova, a jako takové nejhlubším důvodem a pohnutkou k účinné bliženské lásce.

Vedle svátostného sv. přijímání je také svaté přijímání duchovní, které záleží v touze po přijetí této svátosti. Může se tak stát kdykoli, když z nějaké příčiny nepřijímáme svátostně.

Podle Doc. Dr. Antonín Salajka:

Ve světle víry. Velehrad, nakladatelství dobré knihy v Olomouci. Olomouc 1948.

Jak prožívat eucharistii - dokončení ze str. 2

se shromažďujeme, se pokaždé obnovuje Kristův dar Těla a Krve na odpuštění našich hříchů. Musíme jít na mši pokorně jako hříšníci a Pán nám uděluje smíření.

Poslední cenný ukazatel nám nabízí vztah mezi slavením eucharistie a životem našich křesťanských společenství. Vždycky je třeba mít na paměti, že eucharistie není něčím, co děláme my; není nějakým naším připomenutím toho, co Ježíš řekl a učinil. Nikoli. Je to vlastní čin Ježíšův! Kristus působí a je na oltáři. Je to dar Krista, který se zpřítomňuje a shromažďuje nás kolem sebe, aby nás sytil svým Slovem a životem. To znamená, že samo poslání a totožnost církve pramení odtud, z eucharistie, tam dostávají podobu. Liturgie se může jevit bezchybnou a krásnou z vnějšího hlediska, ale pokud nás nevede na setkání s Ježíšem Kristem, je zde riziko, že nepřinese našemu srdci a našemu životu žádnou výživu. Kristus však skrze eucharistii chce vstoupit do naší existence a prostoupit ji svojí milostí, aby v každém křesťanském společenství byla spojitost mezi liturgií a životem.

Srdce se naplňuje důvěrou a nadějí, pomyslíme-li na Ježíšova slova podaná v Janově evangeliu: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den.“ (Jan 6,54) Žijme eucharistií v duchu víry, modlitby, odpuštění, pokání, sdílené radosti i starosti o potřebné bratry a sestry v jistotě, že Pán splní, co nám přislíbil: věčný život! Ať se tak stane.

*Přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádia Vatikán*

Užitky mše svaté

Mše svatá osvěcuje rozum nadpřirozeným světlem a posiluje vůli, aby člověk zanechal hříchů a žil ctnostně. Kdo je přítomen mši svaté v milosti posvěcující a zbožně, tomu se odpouští část trestů časných. I duším v očistci lze vyprositi toto odpuštění. Proto si svatá Monika toužebně přála před svou smrtí, aby na ni pamatovali při oltáři Páně, až bude její tělo v hrobě.

Při mši svaté si můžeme vyprositi nejen to, co potřebujeme pro věčnou spásu, nýbrž i to, co potřebujeme pro svůj život pozemský. Jdi proto na mši svatou, když si chceš něco důležitého vyprositi,

co potřebuješ pro svůj život, zvláště před důležitým rozhodnutím. Kéž z každé rodiny jde denně někdo na mši svatou, aby přinesl Boží pomoc a požehnání ze mše svaté do celého domu.

(...)

Až na věčnosti pochopíš, jak nesmírnou cenu má i jediná mše svatá. Proto dokud jsi živ a zdrav, použij každé příležitosti, aby ses mohl dostat na mši svatou nejen v neděli a zasvěcené svátky, ale i ve všední den.

Podle ThDr. František Tomášek:

Katolický katechismus.

Česká katolická Charita, Praha 1968.

Na prahu doby postní

Půst před Velikonocemi pochází z dob apoštolských, avšak čtyřicetidenní půst, jak jej máme dnes, byl zaveden papežem Řehořem Velikým (590–604).

Čtyřicetidenní půst byl ustanoven:

1. Abychom následovali příkladu Krista Pána.

2. Abychom měli účast na zásluhách postu a umučení Kristova a dobrovolným umrtvováním (postem) po příkladu sv. Pavla na svém těle doplnili to, čeho se nedostává z utrpení Kristových (Kol 1,24); nikoliv však v tom smyslu, jakoby utrpení Kristovo nestačilo k našemu vykoupení, nýbrž poněvadž se sluší, aby křesťané, jsouce údy těla Kristova (církve svaté), své hlavě, Kristu, se též podobali, Jeho životem žili, tudíž s Ním i trpěli, účastnice se Jeho utrpení vlastním utrpením, chtějí-li být s Ním oslaveni. Je tedy nutno, aby všichni věřící spolu s Kristem trpěli a umírali, poněvadž, jak učí sv. Lev, Kristus ve všech stejně trpí, jelikož všichni jsou jedno tělo.

3. Abychom postem podrobovali tělo ducha a krotili jeho nezřízené žádosti, které bojují proti duši, vedli život čistý a bezúhonný.

4. Abychom se tak vhodně připravili na svátky velikonoční a požívání velikonočního Beránka Božího, jako se židé připravovali na požívání svého beránka velikonočního, jenž byl pouhým obrazem Beránka Božího, sebezáporem, při kterém jedli jenom přesné chleby a hořkou polní zeleninu.

5. Konečně abychom dosti činili Bohu za své hříchy, a jak praví papež sv. Lev, káli se z hříchů celého roku krátkým postem, jenž zabírá stěží desetinu roku a je vhodnou dobou pokání, právě v čas velikonoční, který je zvláště věnován rozjímání o přehořkém umučení Páně.

Aby v nás vzbudila city zármutku a kajících a nabádala nás k rozjímání o umučení Páně, církev odstraňuje z oltářů květiny a jiné okrasy, zahaluje obrazy nad oltáři látkou modré barvy, na níž je vyobrazen trpící Vykupitel světa. Kněz obléká roucho fialové barvy, radostné zpěvy umlkají. Kromě toho církev zapovídá

svatební veselí, tance a hlučné veřejné zábavy a bez ustání prosí ve svých modlitbách, hodinkách aj. o milosrdenství, milost a pomoc k polepšení života.

Jak prožívat svatopostní čas?

Nečinně si ůjmy pouze v pokrmu a nápoji, nýbrž zdržujeme se i všech nezřízených tělesných žádostí. Zatímco oslabujeme postem tělo, posilujeme ducha častou modlitbou a rozjímáním o umučení Páně, častým přijímáním svatých svátostí, účastí na mši svaté, čtením zbožných knih, rozjímáním o božských pravdách a konáním dobrých skutků, zvláště almužnou; neboť co postem ujmeme tělu, máme podle svatých otců rozdat chudým, chceme-li z této ůjmy mít užitek. Kdo se z řádných důvodů nemůže postit, snažej tím trpělivěji a odhodlaněji všechny své obtíže, svízele a útrapy, abys tak aspoň v něčem trpěl spolu s ukřižovaným Spasitelem.

Sv. Bernard napomíná: „Nechť se postí oko, zdržujíc se všetečných a zbytečných pohledů; budiž na uzdě drženo, aby jako dříve hříšně netékalo. Nechť se postí ucho, zdržujíc se poslouchání klepů a marných řečí, jež nevedou ke spáse. Nechť se postí jazyk, zdržuje se nactiutrhání a zbytečných a lehkomyšlných slov. Nechť se postí ruka, zdržujíc se všelikých hříšných skutků. Zvláště však nechť se postí duše, zdržujíc se hříchů a vši svévole.“

Zachovával se vždy půst?

Ovšem, a to dříve mnohem přísněji než dnes. Křesťané se nezdržovali pouze

Modlitba na počátku doby postní

Všemohoucí, věčný Bože, na počátku této posvátné doby postní spojují se s věškerou bojující církví a v jejím duchu věnují tyto dny rozjímání, kajících a umrtvování své smyslnosti, sjednocuje svůj půst a utrpení s přehořkým utrpením a smrtí Tvého Božského Syna. Pane Ježíši Kriste, obětuj Ti svůj půst spolu s Tvým postem a utrpením ku Tvé cti a chvále, na důkaz své poslušnosti k Tvé svaté církvi, na poděkování za tolikrát dobrodiní, jichž se mně skrze Tebe dostalo, na dostiučinění za své i cizí hříchy, na dosažení milosti, abych se tohoto hříchu ... (jmenovat) varoval a tuto ctnost ... (jmenovat) si osvojil, konečně ku spáse duší v očistci. Pane, vyslyš milostivě prosby mé pro své nejsvětější jméno. Amen.

► masa jako nyní, nýbrž i vajec, másla, sýra apod., ba i vína a ryb, ačkoli to církev nikdy všeobecně nezakázala. Bylo zvykem postit se celý den a teprve večer po nešporách nebo v noci pokrmem a nápojem se poněkud posilnit... Jak velice zahanbuje přísný půst prvních křesťanů mnohé z nynějších věřících, jimž i ulehčený způsob postu zdá se ještě příliš přísným a nesnesitelným!

Sv. Ambrož se táže plný úžasu: „Ale jací jsou to křesťané, kteří své tělo krmí, když Kristus Pán lační? Ten, na kterém nebylo poskvrny hříchu, postí se za naše hříchy. A my bychom se neměli postit za své tak hojné a těžké hříchy?!“

Odkud má svůj název Popeleční středa?

Církev totiž v tento den světi popel, jímž dělá věřícím na čele znamení svatého kříže, říká: „Pamatuj, člověče, že prach jsi a v prach se navrátíš!“

Proč se světi popel?

Aby jej Bůh požehnal: 1. Aby všichni, kteří popelec zkroušeně přijmou, nabyli zdraví těla a ochrany duše.

2. Aby jim Bůh udělil ducha pravé zkroušenosti a kajicnosti, odpuštění všech hříchů a dal jim vše, zač náležitě prosí, zvláště té milosti, aby ze hříchů svých se kajíce, odměnu kajicníkům slíbenou obdrželi.

Proč se věřící znamenají popelem na čele?

Posypání hlavy popelem bylo odjakživa znamením veřejného pokání. Tak přikázal Bůh již ve Starém zákoně, aby si Izraelité na znamení pokání posypávali hlavu popelem. (srov. Jer 25,34) I král David tak učinil, ba i svůj chléb popelem posypal. (Ž 102,10) Podobně činili Ninišítí, Judít, Mardocheus, Job.

Církev tedy znamená popelem čela věřících, aby jim připomněla hřích a trest za něj, pomíjejicnost pozemského života a kvapem se blížící smrt, a tím je povzbudila, aby se zřekli nezřízených tělesných žádostí a zasloužili si ovoce pokání.

* * *

Zdroj: *Postilla ctihodného otce Leonarda Goffinea, kněze řádu premonstrátského. Romuald Promberger, Olomouc 1907.*

Ad limina apostolorum

Ve dnech 11.-17. února 2014 proběhla návštěva Ad limina apostolorum (K prahům apoštolů) českých a moravských biskupů v Římě u Svatého otce Františka. Ad limina se naposledy konala v roce 2005. V rámci letošní návštěvy mj. byla papežem požehnána korunka k staroboleslavskému Palladiu země české a koruna pro sochu Panny Marie Olešnické. Návštěvu biskupů doprovázelo 300 českých poutníků. Vraťme se k této velké události pro naši církev prostřednictvím homilie olomouckého arcibiskupa Mons. Jana Graubnera, kterou pronesl 12. února při mši svaté v bazilice sv. Jana v Lateránu:

„Milý otče kardinále, draží bratři v biskupské, kněžské a jáhenské službě, ctihodné sestry, draží poutníci, vzácní hosté, připutovali jsme do Říma k apoštolským prahům, abychom se setkali se Svatým otcem a jeho spolupracovníky. My biskupové to děláme jako svatý Pavel, který píše Galaťanům, že po třech letech od svého obrácení šel do Jeruzaléma a pak zase po čtrnácti letech znovu, aby předložil

„Modlete se také za mě. Spolu s požehnáním korunek Palladia země české udělují ze srdce vám a české církvi apoštolské požehnání,“ pozdravil papež František české biskupy a poutníky při středeční generální audienci.

apoštolům evangelium, jak ho káže mezi pohany, a tak se ujistil, že neběžel či neběží nadarmo. Tak přicházejí biskupové každých pět let do Říma, když dostanou pozvání. Tentokrát je to po osmi letech. Hlavním cílem naší pouti je tedy upevnění naší osobní jednoty s papežem, ale týká se to všech, ke kterým jsme byli posláni, kteří nám byli svěřeni. Ano, chceme, aby tato pouť znamenala upevnění jednoty celých našich diecézí s papežem, vzájemné ujistění, že evangelium chceme hlásat, vysvětlovat a žít správně, v jednotě s celou církví. Děkuji vám, kteří jste připutovali spolu s námi, abyste tu byli jako zástupci celých místních církví.

Nyní slavíme bohoslužbu v Lateránské bazilice, v původním papežském chrá-

mu, v katedrále římské diecéze. Jen pět let poté, co církev získala v roce 313 svobodou ediktem milánským, byla vybudována tato starobylá bazilika jako symbol svobodné církve, která nemusí žít v katakombách, ale má důstojný prostor ve společnosti. Je zajímavé si z císařského ediktu Konstantinova připomenout, že nařizuje odstranit všechny překážky, aby každý svobodně, veřejně a bez jakéhokoliv obtěžování mohl vyznávat svou víru. Císař ujišťuje, že nechce způsob Boží úcty a službu Bohu v ničem ovlivňovat. Pro nás je dnes znovu aktuální, že císař tehdy nařídil vrátit křesťanům všechny majetek zabraný za pronásledování, dokonce i ten, který byl dále prodán či darován. Kdo by byl poškozen vrácením majetku, ten se má obrátit na císaře, od jehož dobroty může očekávat odškodnění.

Dlouho bychom vypočítávali, kolikrát byla tato bazilika téměř zničena a vždy znovu povstala, a dnes můžeme říct, že vždy ve větší kráse. Vidím v tom znamení celé církve, která byla mnohokrát pronásledována, ale vždy vyšla z pronásledování silnější, protože krev mučedníků se stávala semenem křesťanů. I v dnešní době církev trpí pronásledováním. Kaž-

V úterý 11. února 2014 ve večerních hodinách slavili čeští a moravští biskupové mši svatou u hrobu sv. Petra. Zahájili tak návštěvu Ad limina. Biskupy doprovázelo tři sta poutníků z České republiky.

dým rokem mluví statistiky o mnoha tisících současných mučedníků, kteří kvůli věrnosti evangeliu přišli o život. S velkou úctou myslíme na tyto Kristovy svědky a vyprošujeme jejich zemím mír, náboženskou svobodu i toleranci mezi různými náboženstvími.

Současně musíme myslet na křesťany ve svobodných zemích, kde se pro lidi odmítající křesťanskou morálku a kulturu prosazuje taková svoboda, že se křesťanům nedovoluje svobodně hlásat celé evangelium. Sami jsme svědky politických rozhodování v Evropském parlamentu i některých českých zákonů, které nejen schvalují skutky prohlášené Biblií a naukou církve za těžce hříšné, jako například potraty, rozvody a homosexuální praxi, či dokonce zásadní rozbití pojmu rodiny, kterou tvoří otec, matka a děti, nebo propagaci manželské nevěry a volného sexu v televizní kultuře. Takové představy se vnučují i našim dětem ve školách a hlásání křesťanských hodnot se označuje za netoleranci. Církev je soucitná a milosrdná k slabým a hříšným, kteří touží po nápravě, ale to neznamená, že může měnit Boží přikázání. Křesťané jsou dnes ve skutečnosti ojedinelými hlasateli hodnot, na nichž stojí naše kultura a také budoucnost našich národů, proto bývají nespravedlivě napadáni jako nemravní, ať už jde o napadání církve v Česku jako hamižné, která hledá jen majetek, nebo v posledních dnech ze strany OSN očerňovaný Svatý stolec, jako by kryl pedofilii a jiné zločiny kněží, a to jen kvůli tomu, že neschvaluje potraty a homosexualitu. Ti, kteří duchovně oslepli, hlásají a šíří kulturu smrti, by měli být otevřeně označováni za velezrádce svých národů.

Papežem Františkem byla požehnána koruna pro sochu Panny Marie Olešnické.

13. února sloužil mši svatou v římské bazilice Santa Maria Maggiore plzeňský biskup Mons. František Radkovský.

Nebrojím proti nikomu, ale **připomínám povolání křesťanů, úkol pro každého z nás: křičet evangelium do světa svým životem, budovat Boží království a zůstat věrný Kristu jak osobním životem podle Božích představ, tak prosazováním křesťanských hodnot ve veřejném životě.**

Rád bych na tomto místě vyjádřil svou hlubokou úctu a vděčnost všem křesťanským rodinám, které mají odvahu žít jinak než podle příkladu světa, které staví své vztahy na Boží lásce, které odvážně přijímají větší počet dětí a dobře je vychovávají, i když to vyžaduje velké oběti a skromnost. Takové rodiny jsou skutečným přínosem pro budoucnost církve i národa, jsou příkladem pro ty zvenčí, kteří neměli možnost poznat krásu zdravé rodiny.

Rád bych zde vyjádřil své uznání také všem, kteří se snaží zapojit do veřejného života a ve velmi těžkých podmínkách zachovat osobní věrnost Kristu a církvi a zároveň do politiky, ekonomiky i do vzdělávání a výchovy či do sdělovacích prostředků a kultury vnášet křesťanské hodnoty.

V evangeliu nás dnes Pán Ježíš vyzval, abychom si nenechávali poklad víry sobecky pro sebe, ale abychom získali pro evangelium všechny národy. My asi ten český. To není malý úkol. Prakticky to znamená, aby nám nebyl lhostejný žádný člověk v našem okolí, abychom každému z nich vyprošovali milost víry a současně mu při plném respektování jeho svobody nabízeli plody života z víry a také možnost osobního setkání s živým Bohem v nás či v našem společenství. Nebojme se! Těm, kteří se o to snaží, Ježíš slíbil, že bude s nimi. I v prvním čtení jsme slyšeli ujištění, že Hospodin sám bude hledat ztracené, zpět přivede rozptýlené, obváže zraněné, posílí slabé, bude střežit tučné a silné, že je bude pást svědomitě. Nejde tedy o naše lidské dílo, ale o velké dílo Boží, na němž se smíme a máme podílet.

Jako tato bazilika byla po každém zničení znovu obnovena, tak se obnoví i církve u nás a zazáří v ještě větší kráse než dřív, když přijmeme dnešní výzvu k apoštolátu. Věřme tomu a mějme odvahu splnit, co od nás Pán žádá. Je to mimořádná příležitost podílet se na Božím díle. A budme jisti, jemu patří konečné vítězství a my máme šanci být na jeho straně.“

Zdroj: ČBK

Foto: Roman Albrecht, ČBK

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

do stodol, a váš nebeský otec je živí. Copak nejste o mnoho cennější než oni? Kdo z vás si může svou starostlivostí prodloužit život o jedinou chvíli?

A proč si děláte starosti o svoje oblečení? Pozorujte polní lilie, jak rostou: nelopotí se, nepředou – říkám vám: Ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oblečen jako jedna z nich! Jestliže tak Bůh obléká polní trávu, která dnes je a zítra se hodí do pece, čím spíše vás, malověrní!

Nedělejte si proto starosti a neříkejte: Co budeme jíst? nebo: Co budeme pít? nebo: Do čeho se oblékneme? Po tom všem se shánějí pohané. Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete. Nejprve tedy hledejte (jeho) království a jeho spravedlnost, a to všechno vám bude přidáno.

Nedělejte si proto starosti o zítřek, vždyť zítřek bude mít své vlastní starosti. Každý den má dost svého trápení.“

Svatá Matróna (1881–1952)

Svatá Matróna je ruskou ortodoxní smírnou duší, která se celý život modlila a trpěla za svůj národ. Podobná ohnivému sloupu uchovala si neotřesitelnou víru v Boží lásku během krutého komunistického pronásledování křesťanů, stejně tak jako při útoku démonických sil. Pomohla tisícům lidí, kteří u ní hledali radu, uzdravovala nemocné, osvobozovala ty, kdo byli trýzněni zlým duchem, a hovořila o věcech budoucích, jako by četla v otevřené knize.

Matróna Dmitrijevna Nikonova se narodila v roce 1881 v malé vesničce Sebino, vzdálené 280 km jižně od Moskvy. Byla čtvrtým dítětem chudé selské rodiny. Před narozením měla její matka Natálie prorocký sen, v němž viděla, jak se jí na ruku posadil bílý pták s lidskou tváří, oči měl zavřené. Symboliku tohoto snu pochopila, až když se jí narodila dcera – slepá, se zavřenými očními víčky. Chudá rodina nedala postižené dítě do ústavu, jak bylo tehdy zvykem, ale s láskou se o slepé děvčátko starali doma.

Rodiče si brzy všimli, že jejich malá dcera se ráda modlí. I když byla úplně slepá, s Pannou Marií a se svatými zobrazovanými na ikonách si vykládala tak živě, jako by je viděla stát přímo před sebou. Matróna ráda chodila s rodiči na bohoslužby do nedalekého kostela. Měla tam své místo, hned u vchodu v levém rohu. Tam stála nehybně jako sloup i několik hodin a z paměti, čemuž se všichni divili, zpívala spolu se sborem liturgické zpěvy.

Žel, děti z vesnice neměly s nevidomou Matrónou soucit. Zatímco by si Matróna s nimi ráda hrála, ony se jí vysmívaly, šlehaly toto bezmocné dítě kopřivou anebo ji posadily do příkopu a bavily se tím, jak se s námahou snažila z něj do-

Ikona svaté Matróny

stat. A tak aby se vyhnula jejich výsměchu a zlému zacházení, Matróna se stáhla a hrála si doma sama.

Mimořádné utrpení – mimořádné milosti

K její slepotě se přidala ještě i osamělost. Ale Bůh odměnil Matrónu už v dětství výjimečnými milostmi. Jednoho dne napomenula maminka Natálie svou šestiletou dceru: „Proč nenosis křížek, který jsi dostala při křtu?“ Malá si rozepla košilku se slovy: „Ale, mami, vždyť já mám svůj kříž zde,“ a ukázala na hrud. O tom,

co matka tehdy nemohla pochopit, vyprávěla Matróna později jedné své důvěrnici.

Hovořila o tom, jak do jejich malé chatrče jednou přišel hladový starý muž a prosil o pohár vody. Matróna mu podala dřevěný hrneček s vodou. Stařec se napil, vrátil jí hrneček zpět a rukou se zlehka dotkl její hrudi. Přesně na tom místě se objevil kříž, který byl na její hrudi vnímatelný jako vyvýšenina dokonce ještě v roce 1998, kdy přenášeli její relikvie. Matróna si byla jistá, že to byl svatý Mikuláš, kdo ji tehdy navštívil.

Ruská ikona sv. Mikuláše

Když měla osm let, začala nevidomá Matróna hovořit o věcech, o kterých se sama neměla odkud dozvědět. Ze začátku se jí vysmívali, ale když se stále víc věcí událo přesně tak, jak je toto nevidomé děvče předpovídalo, začali za ní přicházet lidé zblízka i zdaleka, aby ji prosili o radu. Této malé dívence, která však byla velká v modlitbě a ve snášení utrpení, dal Bůh také dar uzdravování, bilokace, konání zázraků, rozlišování duchů, osvobozování od démonů, ale především dar lásky ke každému člověku, který za ní přišel.

Ne každý to s ní myslel dobře. Tak se stalo, že když měla Matróna 17 let, po svatém přijímání se k ní přiblížila jistá žena,

Matrónin rodný dům ve vesničce Sebino.

kteřá jí nebyla přátelsky nakloněna. „Nehnuhla jsem jí z cesty,“ vyprávěla Matróna, „jelikož jsem věděla, že Boží vůle je, abych vzala na sebe toto prokletí.“

Od toho dne Matróna nemohla chodit, protože se jí pokrřivily nohy. Jelikož sama nesla toto trýznění a mnoho dalších démonických útoků a s trpělivostí to vše obětovala, mohla osvobozovat lidi z posedlosti a démonických pout. Matróna

Sv. Jan Kronštadtský

všechny napomínala: „Nesmíte se obracet na věštce anebo takzvané léčitele. Sice vám dají něco do pořádku, vaši duši však způsobí nevýslovné škody.“

Setkání dvou ohnivých pilířů

Dokud ještě mohla Matróna chodit, zvala ji čas od času její zámožná přítelkyně Lidija Janková na poutě. Společně se modlily na hrobě svatého Sergeje Radoněžského, uctily svaté mnichy z Kyjevsko-pečerské lávry (těla těchto mnichů jsou uchována v rakvích a celá staletí zůstala neporušena) a v roce 1892 přišly i do Petrohradu. Tam byly na mši svaté, kterou slavil známý divotvůrce Jan Kronštadtský. Na konci liturgie vyzval tento svatě žijící kněz věřící, aby se rozestoupili a uvolnili cestu. Bez toho, že by děvče předtím někdy viděl, zvolal: „Matrónuško, pojď, pojď sem ke mně! Hle, toto je má následovnice, osmý pilíř Ruska!“

Nevíme, zda tehdy ještě 11letá Matróna pochopila význam těchto slov v plném

rozsahu. Ale během jejího života se ukázalo to, co prorokoval Jan z Kronštadt (který je pro ruský národ tím, kým je Jan Maria Vianney pro Francouze).

Smírná duše v komunistické Moskvě

Když v roce 1925 vstoupili oba Matrónini bratři Michail a Ivan do komunistické strany, stala se pro ně nesnesitelnou a nepřijatelnou přítomnost této jejich hluboce věřící sestry, která denně přijímala lidi, aby je slovem, ale i skutkem posílila ve víře. Navíc se obávali i represálií. Ze soucitu ke své rodině Matróna jako 44letá opustila rodný dům a přestěhovala se ke své sestře do Moskvy.

Jako křesťanka nedostala povolení k pobytu, a proto musela často měnit své bydliště. Jelikož byla ochrnutá, přenášeli ji přátelé od příbuzných ke známým. Žila v chatrčích, ve studených místnostech a pivnicích, často ve velmi bídných podmínkách. Vnitřní vnuknutí jí však vždy varovalo před bližící se razií tajné policie. Jen jednou nestihla před takovou akcí uniknout, ale tehdy jí Pán pomohl jiným způsobem. Když ji chtěl příslušník policie zatknout, zakřičela: „Utíkej rychle domů, stalo se neštěstí!“ Překvapivě jí hned poslechl a v bytě našel svou ženu s těžkými popáleninami, neboť od petrolejky jí začaly hořet šaty. Ještě se mu podařilo jí rychle dopravit do nemocnice,

Chrám sv. Ondřeje byl farním kostelem sv. Jana z Kronštadt. Každý den, až do posledního dne svého života v něm slavil mši svatou. Denně bylo na jeho mši přítomno více než 5 000 věřících. V roce 1932 nechali komunisté toto místo milosti zničit. Dnes se zde nachází už jen pamětní kámen.

Existuje jen málo fotografií, na nichž je Matróna zachycena ve své typické poloze, v tureckém sedu s překříženými nohama. Ochrnutá a nevidomá byla zcela závislá na Bohu a lidem byla vydána napospas. Ale právě tím, že tuto krajní bezmocnost snášela s velkou láskou, se z ní stala duchovní matka svého národa. Podobně jako její svatě žijící současnice Makária, o níž jsme psali ve Světle č. 25 a 26/2012, také Matróna žila v nejkrajnější chudobě, dokonce často třela velkou nouzi. Své utrpení snášela s hrdinskou odevzdaností, a tak se stala pramenem milosti pro mnohé.

aby jí zachránili život. Když se ho potom ptali, zda konečně zatkl tu slepou, řekl: „Já tuto slepou nezatknou. Kdyby mě neparovala, moje žena by už nežila.“

Matróna se musela spokojit s každým útlukem, který jí připravila Boží prozřetelnost. Nejbolestnější na tom bylo, že Pán od ní jako smírné utrpení žádal, aby snesla, že ji opatruje a stará se o ni žena, která se upsala ďabluvi. Praktikovala černou magii a často byla opilá. Mnohokrát Matróna nedostala od ní ani jídlo. Právě v té době, která byla pro Matrónu zvlášť bolestná, učinil Bůh mnoho výjimečných zázraků, mezi nimi i rozmnožování jídla. Jedna návštěvnice vypráví: „Jednou, když mě Matróna pozvala, abych s ní pojedla, zeptala jsem se jí: »Matrónuško, jak je možné, že obě jíme ze stejného hrnce a na talíři je stále stejný počet kousků?« Tu mi světice odpověděla: »Ty se o to nestarej a jez!«“

Navenek probíhal Matrónin život klidně a jednotvárně. Každý den přijala okolo 40 návštěv, vždy sedíc s překříženými nohama. Pak se vsedě vzpřímila, vztáhla ruce a žehnala tomu, kdo před ní klečel.

► Přitom se mu zlehka prsty dotkla hlavy, přezehnala ho a řekla pár slov, které právě potřebovala jeho duše. Pomodlila se a nechala ho odejít.

Každý den měla vyplněný starostmi a těžkostmi těch, kteří ji prosili o přímluvu a modlitbu. Až večer si dopřála vyčerpaná Matróna trochu odpočinku. Postavou měla jako dítě, sedávala většinou obrácená na bok, podírala se rukou a tak si na chvíli zdřímla. Ale většinou se v noci modlila.

Velmi brzy předpovídala revoluci, jak „budou plénit, ničit kostely a postupně rozeženou všechny věřící“. Věděla o vyvraždění carské rodiny, ale i o tom, že nejmladší carova dcera Olga Romanová se zachránila a že se ukrývá v malém neobývaném domečku v Petrohradě. Matróna našla důvěryhodnou osobu, která Olze potají nosila jídlo.

Nevidomá trpitelka utěšovala mnohé ženy, které po druhé světové válce čekaly na návrat svých mužů. Svým darem poznání uměla říci, zda dotyčný žije. Sama vyprávěla, jak byla během války v bilokaci na frontě a pomáhala vojákům.

Matrónin odchod na věčnost a její působení z nebe

Pán dal Matróně poznat její hodinu smrti už tři dny předtím (2. května 1952). Z posledních sil, ale plná dobroty a lásky, se rozloučila s přáteli a návštěvníky. Těm, kteří byli plni starostí, slíbila: „Až zemřu, přicházejte k mému hrobu. Budu tam vždy přítomná, budu vám pomáhat a modlit se za vás tak, jako během svého života na tomto světě. Hovořte se mnou,

„Když vás staří lidé anebo nemocní lidé urazí, tak si toho nevšímejte. Jednoduše jim pomozte. Nemocným je třeba z celého srdce pomoci a odpustit, ať řeknou nebo učiní cokoliv.“

Kdo se chce pomodlit na hrobě svaté Matróny, musí počítat s tím, že bude muset čekat několik hodin (vchod do Pokrovského kláštera v Moskvě).

svěřte mi své starosti a učinite to, co řeknu vaši duši.“

Svatá Matróna předpovídala: „Až zemřu, jen málo lidí bude navštěvovat můj hrob; jen ti, kteří jsou mi zvláště blízcí. Až zemřou oni, bude můj hrob zanedbaný, sotva se u něho někdo zastaví. Až o mnoho let později se o mně dozvědí a vzpomenou si na mě. Potom sem bude národ proudit v zástupech, aby lidé ve svých trápeních hledali u mě pomoc. Budou mě prosit, abych se za ně modlila, a já všem pomůžu a všechny vyslyším.“

Přesně tak se i stalo. 1. května 1998, tedy 46 let po její smrti, byly relikvie svaté Matróny přeneseny do pravoslavného ženského kláštera Panny Marie Ochránkyně v Moskvě. Patriarcha Alexij II. Matrónu v roce 2004 svatořečil. Od té doby začala proudit nekonečná řada poutníků k jejím relikviím a k jejímu hrobu na Danilově hřbitově.

V centru Moskvy stojí návštěvníci v řadě celé hodiny, než konečně mohou vlastní starosti a prosby svěřit své matičce. A zkušenost ukazuje, že svatá Matróna nikomu svoji pomoc a ochranu neodepře. Je prokázán nespočet zázraků a vyslyšených modliteb a téměř denně se zde dějí další.

Taťána z Moskvy vyprávěla: „V létě 1994 se rozpadlo naše přátelství s jednou rodinou, s kterou jsme si byli vždy velmi blízcí. Byla jsem hluboce uražena a neměla jsem sílu odpustit. Přinesla jsem tedy tuto urážku k hrobu svaté Matróny. Když jsem ji tam prosila o pomoc, ve svém nitru jsem slyšela tato slova: »Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost.« (Jak 4,6) Potom jsem domů už nekráčela, ale téměř letěla. Moje srdce bylo očistěno, takže nyní jsme byla dokonce sama ochotná poprosit o odpuštění.“

*Z Vítězstvo Srdca 91/2013
přeložil -dd-*

Patriarcha Kirill, hlava ruské pravoslavné církve, dosvědčil ve svém kázání 20. května 2012: „Denně se shromažďují tisíce lidí na zázračném hrobě svaté Matróny. Ačkoliv byla slabá a tělesně postižená, stala se nejzářivější světící Mosky a naší církve.“

V Boží ruce

Bože,
hledám Tvou ruku,
která mě drží a povzbuzuje,
která mě brání a uklidňuje.

Dotýkám se Tvé ruky,
která mě provází a vede,
která mě léčí a zachraňuje.

Potřebuji Tvoji ruku,
která je silná a mě nese,
která mě uchopí a více nepustí.

Chtěl bych mít takovou ruku,
která to se mnou myslí dobře,
která mě něžně objímá.

Toužím po Tvé ruce,
již se mohu klidně svěřit,
která je věrná a miluje mě.

Hledám velkou ruku,
do níž bych své malé ruce
a také své srdce mohl vložit.

Ruku, v níž bych byl zcela skryt.

Bože,
Tvoje ruka mě zve:
Pojď!

Tvoje ruka mi dává pocitit:
Neboj se!

Tvoje ruka mi dává jistotu:
Miluji tě!

Ve Tvé ruce jsem skrytý
a vyzdvížený navždy.

A když se přesto
do propasti zřítím,
čeká na mě Tvoje ruka.

Tvoje dobrá, vše ukrývající ruka.
Od Tvé milující ruky
se nemohu nikdy odloučit.

Bože!
Do Tvoji ruky
vkládám své štěstí.
Tvoje ruka mě nikdy neopustí.

Z -sks- 1/2014 přeložil -mp-

O křesťanském chápání člověka (1)

Před více než dvěma a půl tisíci lety do masivních kamenných kvádrů Apolónova chrámu – sídla autorky proslulé věštby Sybily – vytesaná slova: „Poznej sám sebe!“ představují dnes více než kdy jindy v dějinách nejen pouhou filosofickou výzvu, nýbrž spíše formulují existenciální napomenutí člověka. Člověk přece poslouchá, jak jednou napsal velký antropolog Arnold Gehlen, opravdu různé pověly v sobě – ať sám sebe chápe jako Boží stvoření, nebo jednoduše jako něco, co se vyvinulo, nějaká „úspěšná“ opice.

Není to, jak napsal Josef Pieper, skutečně žádná pouhá náhoda, že se otázka po lidské přirozenosti stává naléhavou, když dnes vzniká problém technické manipulace. V jedné své přednášce v Cambridge pronesl známý astrofyzik Stephen Hawking, že člověk bude kvůli změně svého genomu nově stvořen a pravděpodobně bude vypadat úplně jinak než dnes. Ještě ponuřeji prorokoval v roce 1963 Richard Kaufmann, že člověk se v budoucnosti sníží k biomase, k plastické, formovatelné substanci, která bude řízena k nové formě podle některých expertů.

Uskutečnění takových pohledů na budoucnost není v žádném případě samo o sobě otázkou proveditelnosti a technického pokroku. Uskuteční se jen tehdy, pokud bude člověk, objekt experimentu, nejdříve odlidštěn a degradován. Jen pouze po učinění tohoto kroku s těžkými následky, mnohými podceňováno jako pouhá filosofická fráze, platí pro údajně „chybně vyvinutého savce člověka“ stejná měřítko pro hodnocení jako pro opice, krávy a prasata. Naše budoucnost bude závislá zcela na tom, jakou odpověď si dáme na prastarou otázku: Co je člověk?

Obvykle je současná epocha chválena za úctu k lidské osobě, k důstojnosti člověka a jeho svobodám, které mu náležejí a kterých dosáhl. Zároveň se právě v západních demokratických společnostech utváří hrozivá „změna paradigmat“ v pohledu na člověka: Tak za vědecký se vydávající extrémní světový materialismus potlačil v křesťanském chápání člověka osobu a tím popřel každé substanciální odůvodnění lidské důstojnosti a práv. Osobu označuje jako samo o sobě vznikající substanciální bytí, jež není částí jiného. Být osobou dále obsahuje duševní a mravní hodnoty, disponování sama

se sebou a sebe-odpovědností pro vlastní konání a uvažování. Přitom ale je pro lidskou osobu charakteristické, že se skládá z těla a duchovní duše, které působí spolu, protože ontologicky tvoří jednotu, a přesto jsou od sebe rozdílné. Již všední formulace jako „jdu, myslím, oblékám se, rozhoduju“ vyjadřují stav, kdy to není tělo, které jde, obléká se, a není to jen duchovní duše, která myslí a rozhoduje se, nýbrž tělo a duchovní duše tvoří jednotu, která jde a myslí, obléká se a rozhoduje. Pro dnes rozšířený „vědecký“ materialismus naproti tomu je každá duchovně-duševní danost (např. úsudek) chemicko-fyzikální projev, což může být lehce chápáno absurdně. Pokud by to tak bylo, pak by v konečném důsledku Himmlerův sadismus, Goebbelův a Göringův cynismus, stejně jako hrůzy mučitelů v Auschwitzu a Buchenwaldu byly stejně tak redukovatelné na chemicko-fyzikální formule jako morální chování jejich „obětí“, např. oběť otce Kolbeho nebo statečnost sourozenců Schollových. Kdyby vůbec byly duševní činnosti jako myšlení a poznávání pouze důsledky neuro-fyziologických procesů, potom bychom nemohli o mozku a jeho funkcích vědět nic. Neboť o skutečné existenci mozku, stejně tak o všech ostatních „věcech“ a „stavech věcí“, můžeme něco vědět jen skrze skutečné poznání. Pojem, úsudek, závěr myšlení, přesvědčení kdyby totiž byly jen produktem mozkového proudění, postrádaly by jakékoli měřítko pro pravdu nebo nepravdu, stejně tak jako elektronický mozek nemůže vědět, jestli je „dobře“ nebo „špatně“ naprogramovaný. Kdo by chtěl poznání redukovat na materiální mozkové funkce, popř. jejich účinky, popírá eo ipso (sám o sobě) platnost tohoto poznání. Všechny tyto akty sice předpokládají normální

► fungování našeho mozku, ale jejich intencionálně-duševní charakter jim bytostně zakazuje chápat je jako produkt, popř. účinek, fyziologických procesů. Příčina duševních činností jako myšlení, jež podléhá zákonu logiky, se může chápat jako „všeobecně-abstraktní“ a „hodnotné“ a může se orientovat na „transcendentní“, což je „já“ sám, které v nich působí to „vlastní“. K takovým duševním výkonům, které dalece přesahují všechno smyslově-materiální, může být ono „já“ jen tehdy uschopněno, pokud je duševní přirozeností. Naše sjednocené „já“, které disponuje našimi smyslovými a duševními schopnostmi, je duchovní duše, která je ale odkázána na spolupůsobení těla, s kterým tvoří ontologicky jednotu, „tělesného“ člověka. Tato jednotu je bytostná a přirozená, protože odpovídá ideji lidského stvoření, ideji svého božského Stvořitele.

Materialistické chápání člověka

Přes to všechno slaví materialistické, nebo lépe naturalistické chápání člověka v různých variantách svůj veselý úspěch! Někteří dokonce doufají, že budou moci technologicky stvořit nového člověka. Kvůli bouřlivému pokroku v přírodních vědách a technologiích jsou mezitím k dispozici jiné manipulační možnosti než za neblahých časů, kdy se život rozlišoval na „hodný života“ nebo „nehodný života“. Někteří vědci, jak před lety varoval Jacquese Monodse známý učitel Pierre Grasse, stojí dnes svým myšlením a uvažováním nacionálnímu socialismu blíže, než si sami myslí. Stejně jako nacisté tenkrát viděli v každém člověku přednostně nositele dědictví rasy, což se má samo o sobě chránit, označuje anglický sociolog Richard Dawkins – „papež“ ateistů – člověka jako stroj na jedno použití, jen balení samo o sobě důležitých genů, jejichž zachování je jediným účelem našeho bytí.

Podle křesťanského chápání člověka má naproti tomu člověk poslední cíl svého bytí, který ho překračuje. On je, jak Augustin a Tomáš Akvinský zdůrazňují, stvořen Bohem a teprve skrze Boha je v pravém smyslu člověkem. Každý druh antropocentrismu vede, jak ukazuje Robert Spaemann, k totální relativizaci člověka a ke ztrátě jeho důstojnosti a významu. Neboť dělá-li se člověk středem všeho

„Poznej sám sebe!“ – Delfská Sybila, freska od Michelangela (1475-1564) v Sixtinské kapli

bytí, bude spoután svým „já“ a krouží jako nicotné zrnko prachu kolem sebe sama. Podle Faustova připodobnění člověka natrvalo uspokojí jen být „Božím obrazem“, a ne relativní konečné dobro jako láska, moc, bohatství, věda a technika. Podle křesťanské tradiční moudrosti vyvoláva-

„Tam, kde se vytrácí Bůh, člověk nežískává na velikosti. Právě naopak: Přichází o svou božskou důstojnost, ztrácí se mu z tváře božský jas. Nakonec je ponížěn na pouhý výsledek evoluce, a jako takový může být používán a zneužíván. Přesně to potvrdila zkušenost naší doby.“ (Benedikt XVI., 15. srpna 2005)

ji konečná rušení v nejhlubších vrstvách lidské duše zmatek: *Acedia*, vplíží se malátnost srdce a duše, smutek v srdci a nu-da oslabují spontánnost a sílu vůle, temné předzvěsti *desperatio*, pochybování o smyslu bytí. Nejhlubší akty lidského sebevyjádření jako důvěra, naděje, láska, klanění najdou své naplnění teprve v Bohu, na kterého jsou objektivně upjaty. Žádný básník a filosof nevyjádřil tuto otřes-

nou pravdu lépe než Friedrich Nietzsche, když líčí ztrátu identity člověka jako důsledek „smrti Boha“. Nietzscheho temná vize „posledního“ člověka, který zná už jen své živočišné potřeby, potvrzuje moderní fun-společnost, která svůj existenciální strach kompenzuje nevázanou hedonistickou (požitkářskou) kulturou.

Hledění na Boha

Pohled na nicotnost tohoto světa ukazuje především již známé podobenství o jeskyni v Platonově díle „Politeia“. Odpovídá tomu v dialogu „Theaitetos“ rada uniknout z tohoto světa na onen, což ovšem nemá znamenat svůj život ukončit, ale naopak! Máme být podle možnosti podobní bohu, přičemž je potřeba dosáhnout moudrosti, spravedlnosti a svatosti.

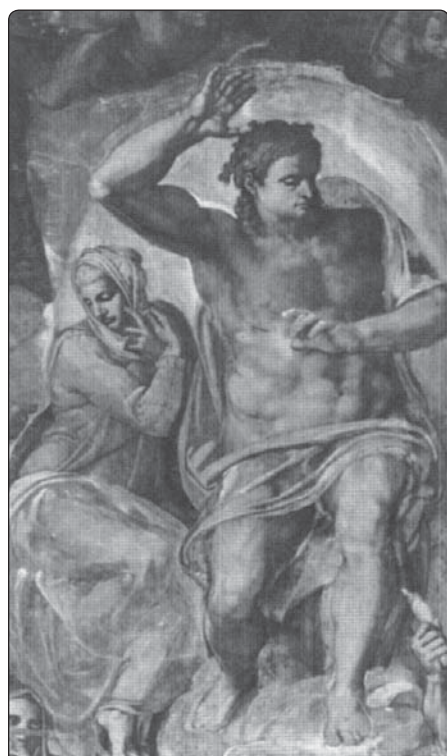
Staří církevní Otcové, jako např. Klement Alexandrijský, často Platonův způsob myšlení obdivovali a rádi se odvolávali na jeho formulace, že úkol a cíl lidského života je připodobnění se Bohu. Možná tím Platon už tušil určení člověka k „visio beatifica“, k hledění na Boha. V každém případě přístup k Bohu otevřel určitým způsobem až teprve Kristus, což „pohanští filosofové“ nemohli předpovídat. „Bůh se stal proto člověkem, aby se člověk stal Bohem“, formuloval jako první církevní Otec Irenej. Může se zdát, že to, že se Bůh v Ježíši Kristu stal člověkem, je jako morální spojení málo, ale stejně tak by jako pouhý myšlenkově-morální vztah k Bohu byla nepochopena a zatracena milost Božího dětství v Kristem spaseném člověku. V listě Korintánům Pavel naléhavě upozorňuje, že Duch Boží konkrétně obývá duše těch, kteří patří k církvi Kristově: „Nevíte, že jste chrámem Božím a že Duch Boží ve vás bydlí?“ Apoštolovo napomenutí nemůže zároveň znamenat nic jiného, než že Duch, který se svými dary vstoupil do člověka, zároveň neubírá nic na tomto osobním formování vnitřního a vnějšího života. Spíše se Duch obrací právě na svobodu člověka.

Toto vnímání člověka, pro které lze v evangeliích nalézt mnoho svědectví, není nic jiného než pohled na člověka ze strany učitelské tradice katolické církve. Na rozdíl od především Lutherova učení se vyznačuje „realistickým“ optimismem. Podle katolického učení nemohl „hřích“, jakožto zlo protivící se Bohu, dobro stvo-

ření stejně jako lidskou podobnost Bohu a morální svobodu člověka zcela zničit, takže skrze hřích ochromený člověk již nemůže poznávat nic pravého a dělat nic dobrého: „Naopak prvotní církev přijala do teologie poznatky »pohanských« filozofů a ctěla morálně příkladné postavy jako Platona a Sokrata jako mravní vzory. Dále vědomě do služby přijala dary přírody jako vodu, olej, sůl a kadidlo a dále převzala uznání přirozených hodnot mimo Církev jako umění, architekturu a některé »pohanské« formy liturgie.“ (Rudolf M. Schmitz)

Proti pesimismu

Lutherovo přecenění zlého, popř. hříšnosti člověka vedlo k fatálním důsledkům, že Bůh nemůže již nic uzdravit, případně milostiplným způsobem obnovit, protože všechno je skrze hřích zničeno a umrtveno. Na základě svého pesimistického pohledu na člověka zbavuje skrze hřích rozvráceného člověka mravní svobody; proto viděl Luther záchranu člověka z beznadějných situací v tom, že sám o sobě působí

„Nejhlubší akty lidského sebechápání jako důvěra, naděje, klanění se, nacházejí svůj platný objekt teprve v Bohu, k němuž objektivně tíhnou.“ **Obraz: Poslední soud, výřez z obrazu na oltářní stěně Sixtinské kaple.**

bíci Bůh Ježíšovým křížem lidský hřích přikryje a s ohledem na Kristovu zásluhu, totiž obětí smrti na kříži, ho ospravedlní, ačkoli je svým bytím hříšník. Přírodnost člověka zůstává totiž ve stavu milosti víry zatracena, víra ji jednoduše přikrývá jako kabát. Oproti tomu učí katolická církev po všechny věky, že Bůh sice dává ke všemu dobrému první podnět a člověk se vlastní mocí nemůže zachránit, ale na druhou stranu je svobodný, jedná-li veden Boží milostí. Milost člověka nenutí, může ji i odmítnout. Bůh ho nechce zachránit bez něho samého. V tom se ale právě ukazuje všemohoucnost a добрota Boží, že povolává stvoření jako „své podoby“ do bytí, a dělá to tak, že mohou mít skutečnou účast na jeho lásce. Ovšem spolupůsobení Boží milosti a lidské svobody je zároveň neproniknutelné tajemství. Nakonec musí ale pohled na člověka, který odpírá člověku mravní svobodu a schopnost spásonosného spolupůsobení, dospět k vytvoření božského despoty a lidského otroka. Radikálně pesimistické pojetí, které ostatně zastával i katolík, jako je Jansenius, ve skutečnosti oproštuje člověka a společnost od každého spojení s vyšším řádem a konečně ústí oklikou do antropocentrického bodu, který chápe člověka jako autonomní střed všeho.

Bez transcendentální souvislosti ale ztrácí lidský život svůj absolutní hodnotový charakter. Tento totiž existuje potom sám pro subjekt, pro který má život smysl. Jenom cennost člověka sama o sobě, tedy nejen pro člověka, dává pojmu důstojnost, dává mu jak říká Robert Spaemann, teprve svůj vlastní obsah. Ve společnostech, v nichž člověk vděčí za důstojnost člověku, si nelze na bezpodmínečnou úctu dělat nároky.

Přesně v této historické situaci se nacházíme dnes. Se zánikem „transcendentální dimenze“, která zajišťovala důstojnost člověka jako hodnotu samu o sobě, přichází sebezmocnění člověka nejen vládnout nad bytím člověka, nýbrž ho i nově vytvářet. Dnes stojíme před novou, ještě nepoznanou formou totalitarismu skrze radikální změnu pohledu na člověka zespoda.

(Dokončení příště)

*Z Kirchliche Umschau 3/2013
přeložil -tk-*

PŘÍBRAM – SVATÁ HORA

Program v době postní 2014

5. března 2014 – Popeleční středa

Bazilika: Mše sv. v 7, 9 a 17 hod. Den přísného postu. Udělování popelce při všech mších svatých.

6. března 2014, 17.30 hod. – 9. března 2014, 13 hod. – „Církev – jak a proč zachovat klid“ (P. Ondřej Salvét)

Svatá Hora – Exerciční dům: Exercicie začínají první den večerí a končí obědem poslední den. Cena: 1200 Kč.

12. března 2014, 17.30 hod. – 14. března 2014, 13 hod. – Setkání pastoračních asistentů Arcibiskupství pražského (P. Michal Němeček)

Svatá Hora – Exerciční dům: Exercicie začínají první den večerí a končí obědem poslední den.

17. března 2014, 17.30 hod. – 21. března 2014, 8.30 hod. – „Identita muže a ženy ve světle evangelia“ (P. Krzysztof Strzelczyk, CSSR)

Svatá Hora – Exerciční dům: Exercicie začínají první den večerí a končí snídaní poslední den. Cena: 1510 Kč.

19. března 2014 – sv. Josefa

Bazilika: Mše sv. v 7, 9, 11 a 17 hod. Doporučený svátek sv. Josefa.

21. března 2014, 18 hod. – Křížová cesta: „S Kristem trpícím a umírajícím společností“

Bazilika: Postní hudební zastavení s křížovou cestou – orchestrální úpravy postních duchovních písní A. V. Michny z Otradovic.

22. března 2014, 9 hod. – Postní duchovní obnova

Bazilika: P. Jozef Andrejčák, O.Cr. Katecheze, adorace a možnost sv. zpovědi. Mše sv. v 7, 11 a 17 hod.

25. března 2014 – Slavnost Zvěstování Páně

Bazilika: Mše sv. v 7, 9, 11 a 17 hod.

27. března 2014, 17.30 hod. – 30. března 2014, 13 hod. – Exercicie pro zdravotníky a ty, kteří pečují o druhé (Mons. Aleš Opatrný)

Svatá Hora – Exerciční dům: Exercicie začínají první den večerí a končí obědem poslední den. Cena: 1200 Kč.

31. března 2014, 17.30 hod. – 4. dubna 2014, 8.30 hod. – „Proč nás dobrý Bůh nechává trpět“ (P. Jan Sokulski, CSSR)

Svatá Hora – Exerciční dům: Exercicie začínají první den večerí a končí snídaní poslední den. Cena: 1510 Kč.

13. dubna 2014 – Květná neděle

Bazilika: Mše sv. v 7.30, 9, 11 a 15.30 hod. Mše sv. v 9 a 11 hod. začínají průvodem s ratolestmi. Hudba na Květnou neděli při mši svaté v 9 hod. – Pavel Šmolík: Lukášovy pašije; Svatohorský chrámový sbor.

17. dubna 2014 – Zelený čtvrtek

Bazilika: Mše sv. v 17 hod. na památku Poslední večere. Po mši sv. adorace Nejsvětější svátosti v Getsemanské zahradě.

Pondělí 3. 3. 2014: 6:05 Vatican magazine (757. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **6:40** Soucitná srdce **7:00** V pohorách po horách – Velký Roudný **7:10** Přejeme si ... **7:30** Mikroregion Východní Slovácko: Vlčnov **7:50** Na koberečku **8:00** Cvrlikání (25. díl): Bujabéza **9:10** Poselství svatých: Bernadette Soubirousová **9:20** Živá historie – Hrad Strečno **9:30** Harfa Noemova **10:00** Nedělní čtení: 8. neděle v mezidobí **10:35** Terra Santa News: 26. 2. 2014 **11:00** NOEkreace (216. díl) **11:10** Cirkus Noeland (9. díl) **11:45** Bible pro nejmenší: Kde je Ježíš? **11:50** Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Múzy mají mnoho tváří [P] **13:50** Vatican magazine (757. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **14:25** Příběhy odvahy a víry: Ostrov Sachalin (15. díl): Expanze lásky **14:55** Noční univerzita: Doc. Jaroslav Med, CSc. – Dobré dílo [P] **16:05** V souvislostech (43. díl) **16:25** Hudební magazín Mezi pražci **17:05** Nábožné združení svätého Jozefa [L] **17:35** Betlémy v pohraničí: Hledání Proboštovy a Wittigovy inspirace **18:00** Salesiánský magazín [P] **18:15** NOEkreace (216. díl) **18:30** Bible pro nejmenší: Ježíš kráčí po vodě [P] **18:35** Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk **18:40** Hľadanie: Marián Čaučík [P] **19:10** Ars Vaticana (15. díl) **19:25** Přejeme si ... **19:40** Zprávy z Věčného města: 3. 3. 2014 [P] **20:00** Jde o život (6. díl): Církev [L] **21:35** Klapka s ... (78. díl) [P] **22:40** Noční univerzita: P. Marek Orko Vácha, Ph.D. – Konvergentní evoluce **23:35** Vatican magazine (757. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **0:10** Kulatý stůl – Rok rodiny.

Úterý 4. 3. 2014: 6:05 Zprávy z Věčného města: 3. 3. 2014 **6:15** Zelenka – Missa votiva **7:30** Budu pomáhat: Raná péče Eda **7:40** Hlubinami vesmíru s dr. Tomášem Gráfem, Cesta světla 1. díl **8:25** Libanonský odkaz **8:45** Živě s biskupem: Mons. Josef Kajnek **10:05** Vatican magazine (757. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **10:40** Noční univerzita: P. Marek Orko Vácha, Ph.D. – Konvergentní evoluce **11:35** Poselství svatých: Bernadette Soubirousová **11:45** Bible pro nejmenší: Ježíš kráčí po vodě **11:50** Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** P. S. [P] **12:15** Zprávy z Věčného města: 3. 3. 2014 **12:30** Platinové písničky (16. díl): Dechovka **13:05** Betlémy v pohraničí: Hledání Proboštovy a Wittigovy inspirace **13:30** V pohorách po horách – Velký Roudný **13:40** Léta letí k andělům (29. díl): Marie Rottrová **14:05** Kulatý stůl – Rok rodiny **15:35** NOEkreace (216. díl) **15:50** Cesta do turecké země (8. díl) **16:15** Jak potkávat svět – s Petrem Bende a Pavlem Helanem **17:50** Monte Cristallo **18:00** Cirkus Noeland (9. díl) **18:30** Bible pro nejmenší: Ze života Ježíše [P] **18:35** Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk **18:45** Nemusíme, chceme! **19:35** Zpravodajské Noeviny: 4. 3. 2014 [P] **20:00** Milovat až do zabudnutí **20:55** Na pořadu rodina – Cesta ke zralosti **22:25** P. S. **22:35** Zprávy z Věčného města: 3. 3. 2014 **22:50** Přejeme si ... **23:05** Terra Santa News: 26. 2. 2014 **23:30** Mwebare kwija – Klinika v buši **23:50** U NÁS aneb od címbálu o lidové kultuře (89. díl).

Středa 5. 3. 2014: 6:05 Zpravodajské Noeviny: 4. 3. 2014 **6:20** Noční univerzita: Doc. Jaroslav Med, CSc. – Dobré dílo **7:30** NOEkreace (216. díl) **7:40** Mikroregion Východní Slovácko: Vlčnov **8:00** Andělé polárního kruhu **8:35** Salesiánský magazín **8:50** Ars Vaticana (15. díl) **9:00** Pro víta mundi (89. díl): Doc. ThDr. MUDr. Mgr. Jaroslav Max Kašparů, Ph.D. (1. díl) **9:45** Zprávy z Věčného města: 3. 3. 2014 **10:00** Generální audience [L] **11:25** Procházka památkovou rezervací Příbor: Zastavení u kostela Narození Panny Marie **11:45** Bible pro nejmenší: Ze života Ježíše **11:50** Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk **12:00** Polední modlitba [L]

12:05 Klapka s ... (78. díl) **13:10** Krasohled (3. díl) **13:45** Zpravodajské Noeviny: 4. 3. 2014 **14:05** Ich bin: Já jsem **15:05** Na koberečku **15:15** Zprávy z Věčného města: 3. 3. 2014 **15:30** Vatican magazine (757. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **16:05** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible I. [P] **16:30** Mše svatá Popelční středy [L] **18:35** Bible pro nejmenší: Ježíšova moc [P] **18:40** Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk **18:45** UNITED 2013: Jeden život **19:15** Terra Santa News: 5. 3. 2014 [P] **19:35** Přejeme si ... [P] **20:00** BET LECHEM – vnitřní domov (28. díl): Sestra Remigie Anna Češíková, boromejka **20:15** Noční univerzita: P. Jan Linhart – K čemu směřuje náš duchovní růst [P] **21:15** NOEkreace (216. díl) **21:30** Outdoor Films s Miroslavem Hrdým **23:05** Generální audience papeže **23:40** Příběhy odvahy a víry: Ostrov Sachalin (15. díl): Expanze lásky **0:15** Zelenka – Missa votiva.

Čtvrtek 6. 3. 2014: 6:05 Mwebare kwija – Klinika v buši **6:20** Hľadanie: Marián Čaučík **6:50** BET LECHEM – vnitřní domov (28. díl): Sestra Remigie Anna Češíková, boromejka **7:05** Terra Santa News: 5. 3. 2014 **7:30** Harfa Noemova **7:55** Cesta do turecké země (8. díl) **8:20** Můj báječný denní úděl **8:55** Hudební magazín Mezi pražci **9:40** Plečnickův kostel sv. Františka v Lublani **9:50** Přejeme si ... **10:10** Kulatý stůl – Rok rodiny **11:45** Bible pro nejmenší: Ježíšova moc **11:50** Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Zelenka – Missa votiva **13:20** V pohorách po horách – Velký Roudný **13:35** Generální audience papeže **14:10** Viac než diaspora **14:30** Jde o život (6. díl): Církev **16:05** Zpravodajské Noeviny: 4. 3. 2014 **16:20** Kultura života – Bioetika: Bioetika a komunikace **16:50** Ars Vaticana (16. díl) **17:00** Budu pomáhat: vedlesebe.cz **17:10** Na La Salettě s Boženou Rajnušovou **17:40** NOEkreace (216. díl) **17:55** Hermie a vánoční dort **18:30** Bible pro nejmenší: Filip [P] **18:35** Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk **18:45** Hlubinami vesmíru s dr. Tomášem Gráfem, Cesta světla 1. díl **19:30** Starobělské Lurdy **19:35** Zpravodajské Noeviny: 6. 3. 2014 [P] **20:00** Jak potkávat svět – [L] **21:25** Putování po evropských kláštřech: Trapistický klášter v Orval, Belgie **22:00** Zpravodajské Noeviny: 6. 3. 2014 **22:15** Přejeme si ... **22:33** Živá historie – Hrad Strečno **22:40** Vatican magazine (757. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **23:15** Krasohled (3. díl) **23:45** Libanonský odkaz **0:10** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible I. **0:30** Pro víta mundi (89. díl): Doc. ThDr. MUDr. Mgr. Jaroslav Max Kašparů, Ph.D. (1. díl).

Pátek 7. 3. 2014: 6:05 Zpravodajské Noeviny: 6. 3. 2014 **6:20** NOEkreace (216. díl) **6:30** Krasohled (3. díl) **7:05** Pražská Loreta **7:30** Příběhy odvahy a víry: Ostrov Sachalin (15. díl): Expanze lásky **8:05** Křížová cesta: Já jsem s tebou **8:25** Nadace Divoké husy **8:45** Na koberečku **8:55** Noční univerzita: P. Jan Linhart – K čemu směřuje náš duchovní růst **10:00** Děti Ventanas **10:25** Klapka s ... (78. díl) **11:30** Zvečené šupolín **11:45** Bible pro nejmenší: Filip **11:50** Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Ars Vaticana (16. díl) **13:00** Přejeme si ... **13:15** BET LECHEM – vnitřní domov (28. díl): sestra Remigie Anna Češíková, boromejka **13:35** Múzy mají mnoho tváří **14:35** Hudební magazín Mezi pražci **15:20** Odkaz vysočanských předků **15:30** Hľadanie: Marián Čaučík **16:00** Zpravodajské Noeviny: 6. 3. 2014 **16:15** Mwebare kwija – Klinika v buši **16:35** Se salesiány na jihu Madagaskaru: BEMANEVIKY – Misijní stanice v pralese **17:00** Mariánské korunovace v dějinách **17:30** Křížová cesta: Já jsem s tebou **17:55** Cirkus Noeland (9. díl) **18:25** Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk **18:30** Bible

pro nejmenší: Petr ve vězení [P] **18:40** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible I. **19:05** Putování po evropských kláštřech: Trapistický klášter v Orval, Belgie **19:40** Zprávy z Věčného města: 7. 3. 2014 [P] **20:00** Noemova pošta: březen [L] **21:35** Historie českých hospiců aneb První hospic v Čechách **22:00** Nedělní čtení: 1. neděle postní [P] **22:35** Přejeme si ... **22:50** Hlubinami vesmíru s dr. Tomášem Gráfem, cesta světla 1. díl **23:35** Kultura života – Bioetika: Bioetika a komunikace **0:10** V pohorách po horách – Velký Roudný **0:20** Poutní chrám Panny Marie na Chlumku v Luži **0:30** Krajané z Gerniku.

Sobota 8. 3. 2014: 6:05 Zprávy z Věčného města: 7. 3. 2014 **6:15** Se salesiány na jihu Madagaskaru: BEMANEVIKY – Misijní stanice v pralese **6:40** Kultura života – Bioetika: Bioetika a komunikace **7:10** BET LECHEM – vnitřní domov (28. díl): sestra Remigie Anna Češíková, boromejka **7:30** Bazilika Navštívení Panny Marie ve Frýdku **8:05** Farní charita Starý Knín a nové formy péče o malé děti **8:15** Poselství svatých: Bernadette Soubirousová **8:25** Cirkus Noeland (9. díl) **8:55** Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk **9:00** Hermie a vánoční dort **9:40** Krasohled (3. díl) **10:15** Hudební magazín Mezi pražci **11:00** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible I. **11:20** Světznámé výšivky z Cifera **11:40** Salesiánský magazín **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka **12:10** P. S. **12:20** Zpravodajské Noeviny: 6. 3. 2014 **12:40** Nedělní čtení: 1. neděle postní **13:15** Zprávy z Věčného města: 7. 3. 2014 **13:25** Z Nursie na Sampor **13:40** Přejeme si ... **14:00** Terra Santa News: 5. 3. 2014 **14:20** Budu pomáhat: vedlesebe.cz **14:40** NOEkreace (216. díl) **14:50** Libanonský odkaz **15:15** Platinové písničky (16. díl): Dechovka **15:50** Se salesiány na jihu Madagaskaru: BEMANEVIKY – Misijní stanice v pralese **16:10** Jak potkávat svět – **17:35** Soucitná srdce **17:55** Příběhy odvahy a víry: Biskup Maletsky (16. díl): Don Bosco z Petrohradu [P] **18:25** Sedmihlásky (52. díl): Já sem děvče jako lusk **18:30** Bible pro nejmenší: Petr ve vězení **18:35** Misie naživo – Milosrdní bratři **19:40** V souvislostech (44. díl) [P] **20:05** Cesta k andělům (81. díl): Simona Postlerová [P] **21:00** Zachraňme kostely (6. díl) [P] **21:25** Betlémy v pohraničí: Hledání Proboštovy a Wittigovy inspirace **21:45** Zprávy z Věčného města: 7. 3. 2014 **22:00** P. S. **22:10** Jde o život (6. díl): Církev **23:45** Noční univerzita: Doc. Jaroslav Med, CSc. – Dobré dílo **0:50** Starobělské Lurdy.

Neděle 9. 3. 2014: 6:15 Soucitná srdce **6:30** Mwebare kwija – Klinika v buši **6:45** Ars Vaticana (16. díl) **7:00** Jak potkávat svět – **8:25** Cesta do turecké země (8. díl) **8:45** Hľadanie: Marián Čaučík **9:15** Hudební magazín Mezi pražci **10:00** Monte Cristallo **10:10** Zprávy z Věčného města: 7. 3. 2014 **10:30** Mše svatá z kostela sv. Václava s farností Milotice [L] **11:45** Na koberečku **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech (44. díl) **12:40** Zpravodajský souhrn týdne [P] **13:35** Hudební okénko (1. díl) **14:05** Cesta k andělům (81. díl): Simona Postlerová **15:00** Budu pomáhat: vedlesebe.cz **15:07** Kaplička svaté Barbory **15:15** Noční univerzita: P. Jan Linhart – K čemu směřuje náš duchovní růst **16:20** Hermie a Stanley na táboře [P] **16:55** Sedmihlásky: Ani sem si nemyslela **17:00** Noeland (64. díl) [P] **17:35** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible I. **18:00** Zprávy z Věčného města: 7. 3. 2014 **18:10** NOEkreace (217. díl) [P] **18:20** Skryté poklady: Vladimír **19:00** BET LECHEM – vnitřní domov (28. díl): Sestra Remigie Anna Češíková, boromejka **19:15** Ars Vaticana (16. díl) **19:25** Poselství svatých: Papež Jan XXIII. **19:35** Přejeme si ... [P] **20:00** Vatican magazine (758. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] **20:35** Má vlast: Uherský Brod 2013 [P] **21:55** V souvislostech (44. díl) **22:20** Misie naživo – Milosrdní bratři **23:25** Nedělní čtení: 1. neděle postní **0:00** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:15** Zpravodajský souhrn týdne.

Téměř **sto fotografií ze sedmnáctileté obnovy barokní sakrální památky** je k vidění v křížové chodbě **LORETY RUMBURK**. Snímky přibližují stavební obnovu a restaurování výmalby a sochařské výzdoby rumburského mariánského barokního poutního místa, vybudovaného v letech 1704–1707. Finančně náročná záchrana celoročně přístupné sakrální památky začala roku 1996 a dosud není u konce. Fotografie dokumentují záchranu objektu do roku 2013. **Výstava je přístupná do 27. března 2014, od úterý do soboty od 9 do 16 hod.** Vstupné je 50 Kč a snížené 25 Kč. Děti do 6 let mají vstup zdarma.

Zájemci si mohou současně prohlédnout restaurovanou rokokovou poutní kapli Svatých schodů, jejíž záchrana probíhala v letech 2007–2012. K vidění je i cyklus restaurovaných nástropních maleb v ambitu. Přístupná je rovněž Expozice církevního umění Šluknovska, otevřená v rekonstruované vstupní budově Lorety Rumburk v roce 2013. Výstava zahrnuje i ojedinělé snímky rumburské Lorety z 2. poloviny 20. století. **Více na www.loretarumburk.cz.**

Drazí mariánští ctitelé! Dne **2. května 2014** se koná **tradiční POUŤ K PANNĚ MARIÍ, RŮŽÍ MYSTICKÉ** do Montichiari za kněze a kněžský dorost. Odjezd v 17 hodin od TESCO u vlakového nádraží v Brně. Návrat v neděli 4. května 2014 v ranních hodinách. Duchovní vedení – P. Jaroslav Stříž. **Kontaktní tel.:** Ištváněk Miroslav – 606 483 070 • Machů Jarmila – 737 186 039 nebo 577 138 029.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

1. – 8. BŘEZNA 2014

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 2. 3.		PO 3. 3.		ÚT 4. 3.		ST 5. 3.		ČT 6. 3.		PÁ 7. 3.		SO 8. 3.	
Antifona	1136	1262	1150	1278	1166	1295	270	299	270	299	270	299	270	299
Žalm	784	883	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	1136	1263	1151	1279	1166	1296	271	300	272	301	271	300	272	301
Antifony	1137	1264	1151	1279	1167	1296	1107	1232	1198	1330	1214	1347	1229	1364
Žalmy	1137	1264	1152	1280	1167	1297	1108	1232	1199	1331	1214	1347	1229	1364
Krátké čtení a zpěv	1140	1267	1155	1283	1170	1300	274	304	277	308	281	311	284	315
Antifona k Zach. kantiku	696	785	1155	1284	1170	1300	274	304	278	308	281	312	284	316
Prosby	1140	1268	1155	1284	1171	1300	274	304	278	308	281	312	284	316
Závěrečná modlitba	696	786	1156	1284	1317	1459	275	305	278	309	282	312	285	316
Modlitba během dne:														
Hymnus	1141	1269	1156	1285	1172	1301	273	302	273	302	273	302	273	302
Antifony	1142	1269	1157	1285	1172	1302	273	303	273	303	273	303	273	303
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1370
Krátké čtení	1144	1271	1159	1288	1175	1305	275	305	279	309	282	313	285	316
Závěrečná modlitba	696	786	1159	1288	1175	1305	275	305	278	309	282	312	285	316
Nešpory:														
SO 1. 3.														
Hymnus	1132	1258	1145	1273	1160	1290	1176	1307	268	298	269	299	268	298
Antifony	1133	1259	1146	1274	1161	1290	1177	1307	1193	1324	1208	1341	1224	1358
Žalmy	1133	1259	1146	1274	1161	1291	1177	1308	1193	1324	1209	1341	1224	1359
Kr. čtení a zpěv	1135	1261	1149	1277	1164	1294	1180	1310	276	306	280	310	283	314
Ant. ke kant. P. M.	695	785	696	786	1164	1294	1180	1310	276	307	280	310	283	314
Prosby	1135	1261	1149	1277	1165	1294	1180	1310	277	307	280	310	283	314
Záv. modlitba	696	786	696	786	1165	1295	1317	1459	275	305	278	309	282	312
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

Německá spisovatelka a publicistka **GABRIELE KUBY** napsala 11 knih s tematikou lásky, sexuality, čistoty, sexuální revoluce a genderové ideologie. Myšlenky ze své knihy **GLOBALNÍ SEXUÁLNÍ REVOLUCE – VE JMÉNU SVOBODY ZTRÁCÍME SVOBODU**, ve které popisuje současnou kulturní revoluci a společenskou změny, přijede **PREZENTOVAT DO ČESKÉ REPUBLIKY** – u příležitosti vydání **českého překladu knihy**:

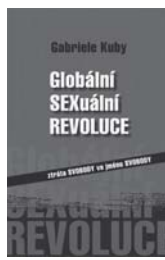

V pondělí 31. března 2014 v 17 hod. bude přednáška v **Praze**, Vyšehradská ul., Emauzský klášter – refektář.

V úterý 1. dubna 2014 v 17 hod. bude přednáška v **Brně**, Barvičova 85, Biskupské gymnázium – aula.

Ve středu 2. dubna 2014 v 17 hod. bude přednáška v **Oloouci**, Wurmova ul., sál na kurií arcibiskupství.

Ve čtvrtek 3. dubna 2014 v 17 hod. bude přednáška v **Ostlavě**, Kostelní nám., sál na biskupství.

V pátek 4. dubna 2014 v 17 hod. v **Hradci Králové**, Velké náměstí – sál Nového Adalbertina.

Po přednáškách bude diskuse s paní Kuby. Také bude možnost si nové české vydání knihy zakoupit (vyjde začátkem března 2014). Akce je plánována do 19 hodin.

Liturgická čtení

Neděle 2. 3. – 8. neděle v mezidobí

1. čt.: Iz 49,14–15

Ž 62(61),2–3.6–7.8–9ab

Odp.: 6a (*Jen v Bohu odpočívaj, má duše.*)

2. čt.: 1 Kor 4,1–5

Ev.: Mt 6,24–34

Slovo na den: Nedělejte si starosti o svůj život.

Pondělí 3. 3. – ferie

1. čt.: 1 Petr 1,3–9

Ž 111(110),1–2.5–6.9+10c

Odp.: 5b (*Hospodin bude neustále pamatovat na svoji smlouvu.*)

Nebo: *Aleluja.*

Ev.: Mk 10,17–27

Slovo na den: Mít poklad v nebi.

Úterý 4. 3. – nez. pam. sv. Kazimíra

1. čt.: 1 Petr 1,10–16

Ž 98(97),1.2–3ab.3cd–4

Odp.: 2a (*Hospodin uvedl ve známost svou spásu.*)

Ev.: Mk 10,28–31

Slovo na den: Všechno.

Středa 5. 3. – Popeleční středa

1. čt.: JI 2,12–18

Ž 51(50),3–4.5–6a.12–13.14+17

Odp.: srov. 3a (*Smiluj se, Pane, neboť jsme zhrěšili.*)

2. čt.: 2 Kor 5,20–6,2

Ev.: Mt 6,1–6.16–18

Slovo na den: Nevytřubuj před sebou.

Čtvrtek 6. 3. – ferie

1. čt.: Dt 30,15–20

Ž 1,1–2.3.4+6

Odp.: Ž 40(39),5a (*Blaze tomu, kdo svou naději vložil v Hospodina.*)

Ev.: Lk 9,22–25

Slovo na den: Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe.

Pátek 7. 3. – připomínka

sv. Perpetuy a Felicity

1. čt.: Iz 58,1–9a

Ž 51(50),3–4.5–6a.18–19

Odp.: 19b (*Zkroušeným a pokorným srdcem, Bože, nepohrdneš.*)

Ev.: Mt 9,14–15

Slovo na den: Mohou hosté na svatbě truchlit?

Sobota 8. 3. – připomínka sv. Jana z Boha

1. čt.: Iz 58,9b–14

Ž 86(85),1–2.3–4.5–6

Odp.: 11a (*Pouč mě o své cestě, Hospodine, abych kráčet v tvé pravdě.*)

Ev.: Lk 5,27–32

Slovo na den: Povolat k obrácení.

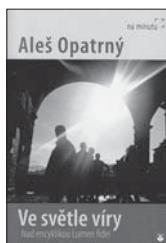
Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

VE SVĚTLE VÍRY • NAD ENCYKLIKOU LUMEN FIDEI

Aleš Opatrný • Odpovědný redaktor Pavel Mareš

Encyklika *Lumen fidei* dvou papežů – Františka a Benedikta XVI. je povzbuzením k radikálnímu životu podle evangelia. A právě tento moment zdůrazňují úvahy Mons. Aleše Opatrného, jemuž se podařilo hluboký teologický text zpřístupnit co nejširšímu okruhu čtenářů. Jednotlivé kapitoly mají podobu krátkých zamyšlení nad slovy encykliky, po nichž následují otázky k reflexi. Knížku lze použít pro exercicie všedního dne, ale i pro práci ve společenství.

*Karmelitánské nakladatelství
Brož., 113x165 mm, 96 stran, 109 Kč*

locastu: zaznívá v ní bezmezná důvěra k Bohu, dětská prostota a otevřenost, naprostá oddanost bližním a především velké vítězství nad nenávisí, která byla v době pronásledování čímsi takřka přirozeným. Pozemský život Etty Hillesum byl ukončen 30. listopadu 1943 v koncentračním táboře v Osvětimi.

*Karmelitánské nakladatelství
Druhé vydání • Váz., 130x190 mm, 256 stran, 249 Kč*

ŘECKOKATOLICKÁ CÍRKEV V ČESKÝCH ZEMÍCH • DĚJINY, IDENTITA, DIALOG

Karel Sládek a kol.

V souvislosti s migrací po pádu komunistického režimu vzrůstal v českých zemích počet řeckokatolických věřících přicházejících především z Ukrajiny. V roce 1996 byl v Praze Vatikánem zřízen Apoštolský exarchát. Přítomnost řeckokatolické církve proto vyzývá k zamyšlení nad její identitou a posláním v širším kontextu dějin na našem území. S tím souvisí i zhodnocení prostoru českých zemí jakožto místa s cyrilometodějským posláním být mostem mezi křesťanstvím Západu a Východu. Těmito aktuálními tématy se zabývá předložená kolektivní monografie. Publikace je výstupem badatelského týmu složeného z odborníků z České republiky a Slovenska. Vznikla z dlouholeté spolupráce mezi Katolickou teologickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze a Řeckokatolickou teologickou fakultou Prešovské Univerzity v Prešově, přičemž do týmu byli přizváni též pracovníci z dalších akademických a církevních institucí.

*Pavel Mervart
Váz., 150x215 mm, 256 stran, 269 Kč*

PŘERVANÝ ŽIVOT • DENÍKY Z LET 1941-1943

Etty Hillesum • Uspořádal J. G. Gaarlandt • Z holandského originálu přeložila Jindra Hubková • Odpovědná redaktorka Michaela Houšková

Odkaz mladé holandské Židovky, která velice intenzivně hledala vlastní lidskou a duchovní totožnost. Čerpala přitom hojně ze Starého i Nového zákona. Neskončila sice v katolické církvi a nedala se pokřtít, přestože byla uchválena Ježíšem a jeho evangeliem, ale její deníky odhalují neobyčejnou duchovní zkušenost zrodilá se v děsu ho-

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o.,
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

772 00 Olomouc 2
982707-0262/2011

P. P.

TZ D + 1

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24

Matice cyrilometodějská s. r. o.